

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Müller Tibor (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. felperes neve, címe) I. rendű és (II.r. felperes neve, címe) II. rendű felpereseknek a Harsányi és Baltay Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Baltay Levente ügyvéd) által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. április 26-án kelt 19.P.22.927/2011/9. számú ítélete ellen az I. rendű felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, és azt is megállapítja, hogy az alperesek a ... honlapon a

„...” címmel ...-én közzétett közlemény címében annak valótlan állításával, hogy médiamilliárdosnak áldozták fel a ... iskolát,

valamint annak közlésével, hogy „...a ... kiürítésével megspórolható cca. 10 millió forinttal fizetik ki azt a ... (helyesen ...) ...-t, aki az általa vezetett ...-vel készíti a kerületi önkormányzati újságot, véletlenül éppen 10 milliós nagyságrendű honoráriumért” azt a hamis látszatot keltették, mintha az iskola beolvasztására a vállalkozó kifizetése miatt került volna sor, megsértették az I. rendű felperes jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

Az I. és II. rendű alpereseket arra kötelezi, hogy elégtétel adásaként a perbeli közleménnyel azonos helyen és elérhetőséggel, legalább 30 napra, illetve a közlemény elérhetőségének idejéig tegyék közzé az ítélet rendelkező részét, 15 napon belül, és a megállapított jogsértésért fejezzék ki sajnálkozásukat.

Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú ítéletet helyben hagyja. Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 30.000 (Harmincezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 2.500 (Kétezer-ötszáz) forint kereseti illetéket, a II. rendű alperest, hogy 30.000 (Harmincezer) forint együttes kereseti- és fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra, a

fennmaradó, le nem rótt 42.500 (Negyvenkettőezer-ötszáz) forint együttes kereseti- és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.  
Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## I n d o k o l á s

Az I-II. rendű felperesek az I. rendű alperes által üzemeltetett ... internetes oldalon a ...-én a II. rendű alperes írásaként megjelent "... " című írásban közöltek miatt kérték a jóhírnév megsértésének megállapítását, az alperesek eltiltását a további jogsértéstől, valamint az alperesek elégtételadásra kötelezését akként, hogy az ítélet rendelkező részét saját költségükön hozzák nyilvánosságra a ... oldalon a perbeli írással azonos helyen és elérhetőséggel legalább 30 napig elérhetővé téve azt, kifejezve sajnálkozásukat az elkövetett jogsértésért.

A felperesek álláspontja szerint az írás az I. rendű felperesre nézve az alábbi valótlan tartalmú, illetve a valóságot hamis színben feltüntető kijelentéseket tartalmazza:

1. "... "
2. "...a ... kiürítésével megspórolható cca. tízmillió forinttal fizetik ki azt a ... (helyesen: ...) ...-t, aki az általa vezetett ...-vel készíti a kerületi önkormányzati újságot véletlenül éppen tízmillió nagyságrendű honoráriumért"
3. "...a milliárdos laptulajdonos ..., aki teljesen véletlenül ... pártminiszter-elnök rokona, és bő évtizede pihenteti a teljes ... vezérkart horvátországi tengerparti ingatlanain, bármiféle számlát nyújtana be a kerületeknek, ha már hét éven át szolgálta a méltán a jelen polgári kormány érdekeit ingyenes és hosszan veszteséges lépcsőházi hetilapjával"
4. "Ebben a tervben (... közoktatási, feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terv 2011-2015) szó sincs iskolabezárásokról, összevonásokról, átstrukturálásról."
5. "A szülők számára megküldött tájékoztató mindössze három oldalból áll, konkrétumokat nem tartalmaz, az okokat nem boncolgatja. A dokumentum hibásan tartalmazza a ... tanulólétszámát, így arra sem tér ki, hogyan fognak elférni a ...-ban a két iskola diákjai."
6. "...nem látszik biztosítottak azoknak a diákoknak a jövője sem, akik továbbra is a drámára és a művészetekkel történő tanulásra szeretnének hangsúlyt fektetni."
7. "...az ...-i ... vezetés a ... iskola épületét a ... alapítványi iskolának kívánja átadni."

A II. rendű felperes személyét érintő valótlan és sértő kijelentések a következők:

8. "... ... kerületi polgármester..., aki a ... Gimnáziumban oktatott, valamit."
9. "... polgármester az ügy kirobbanása óta nem tette tiszteletét iskolában, fogadóórán nem elérhető, felelős kerületi döntéshozóval semmilyen partneri együttműködést, érdemi kommunikációt nem sikerült kialakítani."
10. "...főtanácsadóként ... is az intézet (...) alkalmazottja - igaz, csak

"másodállásban"

Az alperesek a kereset elutasítását kérték jogalap hiányára hivatkozással. Álláspontjuk szerint a cikkben döntően a szerző véleményéről, értéktételezéséről van szó, esetenként hiányzik a felperesek keresetösszege joga is. Néhány esetben pedig olyan pontatlanságról, lényegtelen tévedésről van szó, amely nem ad alapot a jogsértés megállapítására.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I-II. rendű alperesek azzal, hogy az I. rendű alperes által üzemeltetett ... honlapon a II. rendű alperes által írt "... " című, ...-én közzétett közleményében

- valótlanul állították, hogy az ... Köznevelési, feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési tervében (2011-2015) szó sem esne iskolabezárásokról, összevonásokról, átstrukturálásról,
  - megalapozatlanul állították, hogy a ... Iskola megszüntetése kapcsán a szülőknek küldött tájékoztató hibásan tartalmazza az iskola tanulólétszámát, és nem térnek ki arra, miként fognak elférni a ...-ban a két iskola diákjai,
  - valótlanul állították, hogy az ...-i vezetés a ... Iskola épületét a ...-i Iskolának kívánja átadni,
- megsértették az I. rendű felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Megállapította, hogy az I-II. rendű alperesek azzal, hogy ugyanezen közleményben

- valótlanul állították, hogy ... -i polgármester a ... Gimnáziumban tanított volna,
  - valótlanul állították, hogy a polgármester a fogadóóráin nem lenne elérhető,
  - azt a valós tény, hogy ő alkalmanként díjazás nélkül tanácsadást végez, olyan hamis színben tüntették fel, hogy ő a ... alkalmazottja lenne főtanácsadóként,
- megsértették a II. rendű felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Az I-II. rendű alpereseket eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte őket arra, hogy elégtétel adásaként a perbeli közleménnyel azonos elérhetőséggel tegyék közzé az ítélet rendelkező részét annak jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül, és a megállapított jogsértésért fejezzék ki sajnálkozásukat.

Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította és megállapította, hogy a peres felek a perrel felmerülő költségeiket maguk viselik.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 27.000 forint illetékből a II. rendű felperes 2.500 forintot, a II. rendű alperes pedig 6.750 forintot köteles a Magyar Államnak megfizetni külön felhívásra. A további 17.750 forint illetéket az I. rendű felperes és az I. rendű alperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Ítéletének indokolásában ismertette a 2011. évben hatályos Alkotmány 2. § (1), 7. § (1), 8. § (1), 59. § (1), 69. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat. Ismertette továbbá a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (3) bekezdésében, a 10. §-ában, a 13. § (1), 14. § (1) bekezdésében, 16. §-ában és 18. §-ában írtakat. Hivatkozott a Ptk. 75. § (1)-(2), a 78. § (1)-(2) bekezdésében, valamint az 1993. évi XXXI. törvénnyel a

magyar jogrendszer részévé tett Európai Emberi Jogi Egyezmény 10. cikk 1-2. pontjában írt szabályokra, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. cikk 1, 2, 3. bekezdésében írtakra. Utalt a PK 12. számú állásfoglalásra, felhívta a Ptk. 85. § (1) bekezdését. Ehhez kapcsolódóan a PK 13. számú állásfoglalást, valamint a PK 14. számú állásfoglalást. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB határozatának és a 36/1994.(VI.24.) AB határozatának indokolásában írtakra. A bizonyítás körében a Pp. 3. § (5), a 4. § (1) bekezdés, a 163. § (1), (2), (3) bekezdés, valamint a 164. § (1) és a 206. § (1)-(2) bekezdés rendelkezéseire hivatkozott.

A jogalap körében az I. rendű felperes vonatkozásában kifogásolt első három kitétel tekintetében az elsőfokú bíróság a következőket állapította meg:

1. Az alkalmazott cím vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelmet nem találta alaposnak azzal, hogy a cím ugyan önálló értékkel bír, de nem szakítható el a közlemény egészétől. Fontosnak tartotta rögzíteni azt, hogy önmagában a vélemény helytállósága nem képezheti jogvita tárgyát, lehet, hogy a szerző vélekedése nem megalapozott, de ettől függetlenül a perbeli cím tényállításnak nem minősíthető. Miután az alperesek által használt címet feltételezésnek, véleménynek minősítette, ezért ezen kereseti kérelmet elutasította.

2. A megtakarítás felhasználására vonatkozó közlés tekintetében előterjesztett keresetet azért nem találta alaposnak, mert a politikai, közéleti véleménynyilvánítás tágabb keretei között kifejthető véleménynek minősítette a sérelmezett közlést arra vonatkozóan, hogy a várt vagy vélt megtakarítást mire lehet költeni. Közéleti vita keretében a szerző kifejthet olyan álláspontot, amely kritizálja az önkormányzat egy másik szerződését, azaz ebben az esetben sem lépték túl az alperesek a véleménynyilvánítás kereteit.

A 3. pontban megjelölt, a ... és a ... vezetők üdülésével kapcsolatos kitétel ... magatartására vonatkozik, helyette és nevében az I. rendű felperes nem járhat el. Ebből a közlésből, de a szövegösszefüggéséből sem keletkezik olyan látszat, hogy az I. rendű felperes a ... vezérkar családtagjainak nyaraltatásáért fizetne a ...-nek. Az összefüggések vizsgálatánál az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy azt az általános közfelfogás szerint hogyan lehet érteni. Jelen esetben az I. rendű felperes személyes érintettséget vázoló álláspontja olyan többszörös logikai áttételeket tartalmaz, amely közvetlenül az olvasó számára a közlésből nem olvasható ki. Ilyen körülmények között alapvetően a keresethetőségi jog hiányára figyelemmel utasította el ezen kereseti kérelmet.

Ugyancsak nem találta alaposnak az elsőfokú bíróság a 6. pontban megjelölt közlésre vonatkozó kereseti kérelmet, miután úgy ítélte meg, hogy véleménynyilvánításról, értékelésről van szó az adott esetben.

A további, I. és II. rendű felperesre vonatkozó kereset tárgyává tett közlések vonatkozásában a jogsértést megállapította.

A jogkövetkezmények alkalmazása körében a jogsértés Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontján alapuló megállapítása mellett a b) pont értelmében az alpereseket eltiltotta a további jogsértéstől. A c) ponton alapuló elégtétel adására irányuló kereseti kérelem elbírálása során arra mutatott rá, hogy az elégtételadás konkrét formája

tekintetében a bíróság nincs kötve a kereseti kérelemhez. A bírói gyakorlat alapelve az, hogy lehetőség szerint hasonló nyilvánosságot kell biztosítani az elégtételadásnak, mint amilyen nyilvánosság mellett maga a jogsértés történt. Ezen általános gyakorlatnak megfelelően azt rendelte el, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított meghatározott időn belül a perbeli cikkel azonos elérhetőséggel kerüljön elhelyezésre a jelen ítélet rendelkező része, amelyhez kapcsolódóan az alperesek fejezzék ki sajnálkozásukat a megállapított jogsértésekért.

A perköltségviselés körében a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányának figyelembevételével határozott. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a alapján döntött, figyelemmel arra is, hogy az I. rendű felperes, valamint az I. rendű alperes az Itv. 5. § (1) bekezdése értelmében illetékmentességet élvez.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a kereseti kérelem 1, 2. és 3. pontjában rögzített kijelentések tekintetében elutasító részében, valamint az elégtételadásra kötelezésre vonatkozóan kérte megváltoztatni a határozatot és ezen kérelmek körében az I. rendű felperes által előterjesztett kereseti kérelemnek történő helyt adást indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részben tévesen állapította meg azt, hogy a fellebbezéssel támadott kijelentések véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyek jogsértést nem valósítanak meg, ugyanis mindhárom kijelentés vonatkozásában tényállításról van szó, amelyek valótlanok és az I. rendű felperesre nézve sértőek is. Bár az elsőfokú bíróság helyesen idézte az alkalmazandó jogszabályokat, azonban az ítélete meghozatalánál a sérelmezett kijelentések vonatkozásában azokat tévesen alkalmazta. Ugyanis a fellebbezéssel érintett minden kijelentés tekintetében elmondható, hogy azok egyértelmű tényállítást fogalmaznak meg, nem véleményként artikulálódnak, tartalmukat tekintve alapvetően a valóságot hamis színben tüntetik fel. A valótlan tartalmú tényközlésnek az alperesek tudatában voltak, pusztán oly módon próbálták felelősségüket menteni, hogy kérdő, illetve tagadó mondatok leple alatt fogalmazták meg burkolt tényállításaikat. A széles közönség tájékoztatását hivatásszerűen végző II. rendű alperestől kifejezetten elvárható lett volna a tények valóságtartalmának a vizsgálata és azoknak a valósággal összhangban történő bemutatása.

Sérelmezte, hogy bár az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy látszólagos tagadással is megvalósítható tényállítás, ezen maximát a konkrét kijelentések vizsgálata körében mégsem alkalmazta. Figyelmén kívül hagyta a legújabb bírói gyakorlat iránymutatását is, miszerint a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet, vagyis az a közlés, amelynek valósága vagy valótlansága bizonyítható - tény; amelynek valóságtartalma nem bizonyítható az vélemény. A kifogásolt kijelentések valótlansága minden esetben bizonyítható, így ezen kijelentéseket tényállásként kellett volna értékelnie az elsőfokú bíróságnak. Amennyiben ez így történik, akkor

egyértelműen meg lehetett volna állapítani az I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának durva megsértését. Ahogy arra az elsőfokú eljárás során is rámutatott, a közszereplő fokozott bírálhatósága nem jelenti azt, hogy ne léphetne fel a személyét érintő valótlan és a tevékenységét kedvezőtlen színben bemutató kijelentések miatt.

Hangsúlyozta, hogy nem arról van szó, hogy téves vélemény, vagy nem helytálló értékítélet miatt érvényesíti igényét, hanem azt sérelmezi, hogy a tényeket a fellebbezéssel támadott három kijelentés vonatkozásában is meghamisítva személyét hamis színben tüntette fel a széles közvélemény előtt mindkét alperes.

A konkrét kijelentések vonatkozásában a következőket emelte ki:

1. Bár az elsőfokú ítélet elismerte, hogy a cím önálló értékkel bír, de arra is rámutatott, hogy az nem szakítható el a közlemény egészétől. Arra viszont már nem utalt az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása, hogy az egész cikk és a cím között milyen kapcsolatot vél felfedezni és annak az ítéleti tényállás, valamint a jogi következtetés levonása szempontjából milyen jelentőséget tulajdonít. Csak arra utal, hogy a cím nem minősíthető tényállásnak, az csupán egy feltételezés, amely véleményt tartalmaz.

Álláspontja szerint viszont a kijelentés alapvetően egy ténykérdést fogalmaz meg, nevezetesen azt, hogy a ... Általános Iskolát egy médiamilliárdosnak áldozták fel. Ezen kijelentés mögött az húzódik meg, hogy az iskola bezárásával elérhető megtakarítást egy médiamilliárdos által kiadott lap támogatására fordítja az önkormányzat. Ezt a tényállítást egyértelműen megfogalmazza a cikk címe, illetőleg annak a későbbi kijelentései. Külön jelentőséget kell tulajdonítani annak is, hogy már magában a figyelemfelkeltésre irányuló címben egy önálló, "helyi értékkel" bíró kijelentésben jelenik meg a kifejezetten valótlan tényállítás. Nem lehet eltekinteni attól a tényről sem, hogy a cikk, illetőleg annak címe egy olyan önkormányzatot hoz hírbe a széles sajtónyilvánosság előtt, amely az előző választási ciklusban ingatlanügyeiről híresült el, ráadásul a folyamatban lévő büntetőeljárások miatt különösen aktuális kérdésekre asszociálható módon. Így az írás könnyen azt a látszatot keltheti, hogy 2010. után is ugyanúgy folynak az I. rendű felperesnél az ingatlanügyek, ahogyan korábban az előző városvezetés alatt.

A 2. pontban kifogásolt kijelentés tekintetében álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen nyilvánította a leírtakat véleménynyilvánításnak. A kifogásolt kijelentést szövegkörnyezetében vizsgálva megállapítható, hogy nem egy lehetséges verziót vázolt fel e körben az írás, hanem konkrét tényt állít, nevezetesen azt, hogy az iskolabezárással megspórolható tízmillió forint az, amely a ...-vel kötött szerződés alapján a ... vezette cégnek kifizetésre kerül. Az elsőfokú ítélet indokolásával ellentétben tehát nem arról van szó, hogy az írás ezen kijelentése kritizálná az önkormányzatot egy másik szerződéskötése miatt, hanem azt állítja, hogy az iskolabezárással megspórolt tízmillió forinttal kerül kifizetésre a ... Nem a kritikát, hanem a valótlan tényközlést sérelmezi. Az, hogy az iskolabezárással megspórolható összeg kerül ... cégének kifizetésére olyan konkrét tény, amelynek valóságtartalma egyértelműen bizonyítható lenne, ezt azonban - mivel valótlan - az alperesek nem tudták bizonyítani.

A 3. pontban megjelölt kijelentés vonatkozásában tévesen állapította meg az

elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperesnek e körben keresetösségi joga nincs. Az I. rendű felperes nem ... helyett és nevében lépett fel, hanem azt sérelmezte, hogy az iskolabezárással elérhető megtakarítás ... érdekeltségi körébe tartozó lap támogatására kerül elköltésre az I. rendű felperes által, azaz az önkormányzati pénzek felhasználására utal az írás. Az egész írást szövegösszefüggésében vizsgálva megállapítható, hogy ezen kijelentéssel is, mint valótlan tényállítással azt sugallják az alperesek, hogy az iskola-racionalizálással elérhető megtakarítás kerül ... cégéhez.

Az elégtételadás körében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazza a 30 napos hozzáférhetővé tételt, így az ítéleti rendelkezés nem felel meg az elérni kívánt célnak, nem alkalmas az elégtételadásra, ugyanis ennek alapján akár egy-két napig történő közzététellel is eleget tesznek az alperesek az ítélet rendelkezésének, ami kellő elégtételt nem ad az I. rendű felperes számára. A sérelmezett közlemény hónapok óta elérhető a honlapon, ezért mindenképpen indokolt, hogy elégtételadásként az ítélet rendelkező része is legalább 30 napig elérhető legyen.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 21.) AB határozat indokolásában kifejtett érvelésre, miszerint a véleménynyilvánítási szabadság tekintetében az Alaptörvény nem tesz különbséget a tényközlés és az értékítélet között, ezért az alkotmányos védelemből nincsenek kizárva azok a kijelentések, amelyek valósága vagy valótlanága bizonyítható, a véleménynyilvánítás szabadsága független a közlés módjától, értékétől és többnyire valóságtartalmától is. A valótlan tények közlésének korlátját képezik a személyiségi jogok, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy fokozott védelmet élveznek azok a kijelentések, amelyek közügyekkel kapcsolatos vitában hangzanak el és fokozott védelmet élveznek azok a közlések is, amelyek közszereplőket, illetve közhatalmat gyakorló személyeket érintenek. Jelen esetben mindkét körülmény fennáll, így a sajtószabadság korlátait, a személyiségi jogokat a lehető legszűkebben kell értelmezni. Kiemelte, hogy a II. rendű alperes a foglalkozása gyakorlásából eredő gondossági követelménynek kellőképpen eleget tett. A tényállításokból levont következtetések egyfelől nem irracionálisak, másfelől pedig természetüknél fogva bizonyíthatatlanok, az alperesek a véleménynyilvánítás szabadságának határait nem lépték át. A per tárgyává tett közléseket tartalmazó cikkek éppen azt szolgálják, hogy a közügyekről soha nem teljes képet adó tényeket értelmezzék, magyarázzák, elősegítve ezzel a közügyekről való minél tájékozottabb diskurzus kibontakozását.

A fellebbezés túlnyomó részében alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezéssel támadott részében vizsgálhatta felül, a jogorvoslati kérelem és az ellenkérelem keretei között.

A Fővárosi Ítéltábla mindennek előtt azt emeli ki, hogy a véleménynyilvánítás

szabadsága kiemelkedően fontos alapelv az alkotmányos alapjogok között, annak korlátozhatósága a személyiségi jogok körében is csak szűk körben lehet indokolt. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozása tekintetében különösen fokozott védelmet élveznek a közszereplőket, a közügyek és a közhatalom gyakorlását ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érintő, valamint a közpénzek felhasználására vonatkozó közlések. A véleménynyilvánítási szabadság, a sajtószabadság csak kisebb mértékben korlátozható a közhatalom gyakorlóinak védelmében.

Ugyanakkor szükséges arra is rámutatni, hogy a közügyekre vonatkozó, a közszereplőkkel, politikusokkal, közhatalmat gyakorló személyekkel kapcsolatos információkat felkutató személyek kiemelt felelősséggel tartoznak azért, hogy ne vezessék félre az olvasóközönséget, általuk a való tények ne kerüljenek hamis színben feltüntetésre.

A véleménynyilvánítási szabadságnak csak az Alaptörvényben szabályozott személyiségi jogok jelenthetnek korlátot. A sajtószabadság korlátozását jelentő személyiségi jogokra figyelemmel elsősorban azt kell vizsgálni, hogy a sérelmezett közlemény elsősorban tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősül-e.

Mindezek előrebocsátása mellett a Fővárosi Ítéltábla álláspontja két kitétel vonatkozásában tért el az elsőfokú bíróság állásfoglalásától.

A sérelmezett, "... " cím valóban a figyelem felhívására irányul. Általánosságban elmondható, hogy a szerkesztőség határozza meg azt, hogy egy adott témának milyen, figyelemfelhívásra alkalmas címet adjanak. Tény, hogy a perbeli, I. rendű felperes által kifogásolt cím kérdőmondat formájában került megfogalmazásra, azonban egységes a bírósági gyakorlat abban, hogy egy adott mondat tartalmát nem az annak végére tett írásjel, hanem a mondatban megfogalmazott közlés dönti el. A „...” közlés kérdőmondat formájában történő feltüntetése nem változtat azon, hogy a címben olyan tényállítást fogalmaztak meg az alperesek, amelynek a valóságtartalmát nem igazolták. A véleménynyilvánítás szabadsága akkor élvez korlátlan védelmet, ha a tényállítás nem hordoz valótlan tartalmat, vagy legalább részbeni valóságalapja van annak, amiről valaki valamit állít. Egységes a bírósági gyakorlat abban is, hogy egy írás címe önálló hírértékkel bír, miután az a cikkben közöltek lényegét emeli ki. A perbeli esetben az I. rendű felperes által sérelmezett cím olyan tényállításnak felel meg, amelynek valóságtartalmát nem igazolták az alperesek, ezért megállapítható az, hogy a ...-én közzétett közlemény címében megfogalmazott valótlan állítással az I. rendű felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az alperesek megsértették.

Ugyancsak nem bizonyították az alperesek az I. rendű felperes keresetének 2. pontjában foglalt tényállítás valóságtartalmát mindamellett, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott gondossági követelmény ellenére sem helyesen nevezte meg ... személyét. Azt az állítást, miszerint a ... iskola kiürítésével megspórolható tízmillió forintot a ...-t vezető ... részére fizették volna ki, az alperesi oldal semmilyen módon nem tudta

alátámasztani. Nyilvánvalóan nem mutatható ki az, hogy egy önkormányzathoz különböző helyekről befolyó pénzüsszegek közül melyek azok a tételek, amelyekből egy-egy konkrét tartozás kerül kifizetésre. Mindebből következik az, hogy a sérelmezett módon megfogalmazott kijelentések azt a hamis látszatot keltették, hogy az iskola beolvasztására a vállalkozó kifizetése érdekében került sor, holott ezen alperesi állítás sem nyert bizonyítást.

A másodfokú bíróság az I. rendű felperes fellebbezési álláspontjával egyezően hiányosnak ítélte meg az elsőfokú bíróság elégtételadásra vonatkozó rendelkezését. Az egységes ítélezési gyakorlatnak megfelelően valóban ahhoz hasonló nyilvánosságot kell biztosítani az elégtételadásnak, mint amilyen nyilvánosság mellett a személyiségi jogsértés történt. Ezért kerül sor az általános bírói gyakorlat szerint arra, hogy a perbeli cikkel azonos helyen és azonos elérhetőséggel kerüljön elhelyezésre az elégtételadást biztosító közlemény. Mindemellett azonban ki kell hangsúlyozni azt is, hogy legalább annyi ideig kell hogy sor kerüljön az elégtételt nyújtó közlemény megjelentetésére, mint ameddig a jogsértő közlemény elérhető, miután pedig elfordulhat az, hogy időközben az eredeti közlemény levételre kerül, szükséges alkalmazni egy, a megfelelő elégtételadásra alkalmas általános határidőt is.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság az I. rendű felperes fellebbezésének az igényérvényesítési jog körében kifejtett véleményével. A kereseti kérelem 3. pontjában megjelölt, I. rendű felperes részéről sérelmezett megfogalmazás egyértelműen az ott megjelölt személyre, ...-ra vonatkozik, így ezen tényállítás tekintetében az I. rendű felperesnek keresetiségi joga nincsen, figyelemmel a Ptk. 85. § (1) bekezdésében és a Pp. 3. § (1) bekezdésében foglaltakra. A másodfokú bíróság megítélése szerint a közlésből, de a szövegösszefüggésből sem olvasható ki az, amit e körben az I. rendű felperes állított, mint ahogy ezt helyesen az elsőfokú bíróság is kifejtette.

A fellebbezési eljárás költségeinek viseléséről az ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. Az I. rendű felperes 80 %-os arányban lett pernyertes, így a bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének rendelkezése alapján döntött a kereseti, valamint a fellebbezési illeték megfizetése tárgyában, figyelemmel arra is, hogy az I. rendű felperes, valamint az I. rendű alperes személyes illetékmentesség kedvezményében részesül az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdése értelmében, így a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az illeték megfizetésére nem kötelezhető. Az ügyvédi munkadíj mértékének meghatározásánál az ítéltábla a pernyertesség-pervesztesség aránya mellett a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (5) bekezdésében, valamint a 4/A. §-ában foglaltakra volt figyelemmel.

Budapest, 2013. január 24.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.  
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.  
bíró

A kiadmány hiteléül:  
tisztviselő